

TREČIAS FRONTAS

DIE DRITTE FRONT / TREŠA FRONTE / ТРЕТИЙ ФРОНТ
RASYTOJŲ AKTYVISTŲ KOLEKTYVO LITERATŪROS GAZIETA

1930 m.
sausio
mėn.

1
II

MES PASIRYŽOM

Pastaraisiais nepriklausomo gyvenimo metais mes, jaunieji, prigyvenom ligi to, kad mum' liko tik vienintelė alternatyva:

arba —

pasikart ant daržinės kraigo,

arba —

išleist literatūros gazetą.

Mes pasiryžom sunkesniai sprendimui, mes pasiėmėm sunkiausią iš visų pareigą:

gyventi (nes reikia),

būti rašytojais (nors Lietuvoj tai yra visų biaučiausia profesija),

būti visur ir visumet aktingi.

Pralaužti merdėjimo plutai dvasios ir energijos mum pakaks.

Lietuvių literatūra, kaip ir degtinė, monopolizuota. Tik degtinės monopolis valstybės rankose, o literatūros — privatiškose.

Dėl literatūros monopolio kai kada dar varžosi du kontragentai. Bet mum abu jie — vienodo kailio.

Pirmasis — **visa romantika, visa klasika, visa reakcija, visa senovė** — monopolizavo visą romantiškąją ir klasiškąją literatūrą ir jos kriterijus ir įsitvirtino mūsų pilyse: pradėdant dienraštiniais oficiozais, baigiant mėnesiniais žurnalais (deja, einančiais neperiodiškai ir dažnai bankrutuojančiais).

Tačiau šis kontragentas mūsų nestebina. Literatūros monopolis — jo tiesioginis pašaukimas, duonos kasdieninės ir karjeros klausimas.

Antrasis kontragentas — **futurizmas, susenęs „jaunumas“ — „Keturi Vėjai“** — monopolizavo visą, sak., moderniškąją mūsų literatūrą ir jos kriterijus ir taip pat be pavojaus būti išmestiems įsitvirtino nepermatomo stiklo pilyse: pradėdant savaitinukais ir baigiant dvisavaitinukais.

Bet ir antrasis kontragentas mūsų nestebina:

**jis buvo pripažintas,
popieriniu vainikėliu apvainikuotas,
nuėjo į Kanosą**

ir dabar tupi pats ant savo uodegos. Jo gyvybės pulsas — tai duslus niurnėjimas, kada pajunta, kad kas nors užsimano jo „nuopelnus“ išgriauti.

Tiesa, yra dar nevą inteligentų sluoksnelis. **Tai inteligentai su aristokratiškais niuansais, iešką mūsų kultūros tradicijų ir idėjų, už kurias galėtų galvą guldyti.** Jie norėtų būti tautiškais chirurgais ir todėl leidžia „Pilvį“. Visokiariopas mūsų kultūrinis gyvenimas įjėm — bala. Taigi jė, paprastai sakant, kaip aristokratai braidžioja po balą ir ieško to literatūros kelmo (tradicijų), į kurį galėtų atsiremti.

Kaip visas politinis ir visuomeninis gyvenimas, taip **stabilizuota ir mūsų literatūra.** Kai kurias spragas uoliai užpildo Sherlock Holmes ir Edgar Wallace.

Mes pradėdam darbą daug nefilosofuodami. Kada atėlna momentas veikti, nėra reikalo dešimtis kartų tą patį spręsti, svarstyti, abejoti — reikia veikti! Reikia daryti! Reikia kurti!

O persifilosofuoti toks pat pavojus, kaip užsikrėsti luesu. Labai sunkus gydymas. Mažai gudragalviaudami, sakomės tiesiai, mažai rūpindamiesi premisom bei silogizmais. Tai darome sąmoningai tuo labiau, kad ir spausdintas žodis šiais laikais yra brangus, nes turi skaitytis su tam tikrom valstybinėm instancijom.

Mes taip pat **nemanom ką griauti.**

Griovimo pareigas paliekam tiem, kurių tai iki šiol buvo specialybė. Tegu griau-na, kol patys galutinai sugrius.

Mes žinom:

Lietuvai reikia tiek daug statomojo darbo, jog miesčioniškoji ambicija ir neteptų ratų trynimasis jokiū būdu negali jeiti į mūsų etikos aksesuarus.

Iš tiesų —

Lietuvoj taip tuščia, kad yra vietos statyt, ką nori.

Plačiai egzistavusius meno kriterijus mes ramiai paliekame jų ligšioliniam savininkam. Patys — **jokiom poetinėm priemonėm varžytis nemanome.** Mūsų kriterijus, mūsų estetika, mūsų siekimai, mūsų taktika —

sveikas, gyvas, jaunas, kovojan-tis lietuviškas bernas,
kuris pūslėtom rankom, barbariška, bet gražla, malšiingal ga-

Ilga siela, pilnas sveikos gyvybės, darbo energijos, tikro žmoniškumo mellės ir kolektyvo jausmų — eina apsimovęs savo darbo klumpėm užkariauti savosios žemės, telsės ir laisvės.

Tokių bernų tūkstančiai šiandie rausia dirvonus ir miestuose dėlioja plytą prie plytos: — jie stato naująją Lietuvą, jie užguiti gyvena ir jaučia, jie pilni ilgesio sukurti gyvą ir žmonišką gyvenimą.

Ir mes — esam jie!

TODĖL —

šiandie

karštai

agituojam

už visokiariopą

aktyvizmą!

Už naują žmogų, naują meną, naują visuomenę, naują gyvenimą, kurio kibirkštys pradeda šviesti visą pasaulį, kurios nušvies ir mūsų vargo kraštą!

Lai gyvuoja —

aktingas žmogus

aktingas menas

aktinga visuomenė

Lai gyvuoja —

rašytojai aktyvistai

Tegu trūni seniai, tegu smirsta tie, kuriem moderaiškasis menas buvo smagi pramoga, — mum atviras naujas platus veikimo kelias.

Mes —

TREČIAS FRONTAS —

išeinam gyventi ir dirbti.

Mes —

sveikinam ir kviečiam į darbą visus, kurie gyvi, kurie nori gyventi, kurie amžinai juda, siekia, kovoja!

Rašytojų Aktyvistų Kolektyvas